

BÀ RỊA - VŨNG TÀU: VƯỢT QUÁ KHÓ KHĂN, PHÁT HUY LỢI THẾ TRONG XÂY DỰNG HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

Mặc dù không có nhiều trường đại học và doanh nghiệp lớn về công nghệ thông tin - những nhân tố quan trọng hỗ trợ phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, song Bà Rịa - Vũng Tàu lại có ưu thế về môi trường sống và phát triển kinh tế gắn với biển. Để phát triển khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo nói chung cũng như hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo nói riêng, Bà Rịa - Vũng Tàu chú trọng việc nỗ lực vượt qua khó khăn, đồng thời phát huy lợi thế sẵn có. Tạp chí Khoa học và Công nghệ (KH&CN) Việt Nam đã có cuộc trao đổi với ông Phạm Quang Nhật (Giám đốc Sở KH&CN tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu) về hoạt động cũng như định hướng phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của tỉnh.

Để thúc đẩy hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, tỉnh đã ban hành các chính sách nào, thưa ông?

Từ khi được giao nhiệm vụ tham mưu triển khai Đề án Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025 (Đề án 844), Sở KH&CN đã tham mưu UBND tỉnh, HĐND tỉnh ban hành kịp thời một số chính sách như: Nghị quyết số 06/2020/NQ-HĐND ngày 04/8/2020 của HĐND tỉnh quy định nội dung, mức chi từ ngân sách nhà nước để thực hiện hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu; Quyết định số 514/QĐ-UBND ngày 07/3/2019 của UBND tỉnh về phê duyệt Đề án hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa khởi nghiệp sáng tạo tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu giai đoạn 2019-2025 (sắp tới sẽ được thay thế bằng Kế hoạch hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa khởi nghiệp sáng tạo giai đoạn 2023-2025); Quyết định số 1313/QĐ-UBND ngày 18/5/2021 về việc ban hành Kế hoạch hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu giai đoạn 2021-2025... với nhiều giải pháp, chương trình để thúc đẩy hệ sinh thái khởi nghiệp trên địa bàn tỉnh.

Các chính sách này đã được triển khai như thế nào và thu được kết quả ra sao, thưa ông?

Triển khai Nghị quyết số 06/2020/NQ-HĐND và Quyết định số 514/QĐ-UBND, tới thời điểm hiện tại, chúng tôi đã xét duyệt và hỗ trợ kinh phí cho 28/34 lượt doanh nghiệp đăng ký tham gia, tổng kinh phí hỗ trợ là 993,4 triệu đồng. Với sự hỗ trợ kinh phí này, các doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo có thể triển khai các hoạt động cần thiết như đăng ký bảo hộ tài sản trí tuệ, thử nghiệm sản phẩm, đào tạo, sử dụng các dịch vụ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo... Đây là các hoạt động có ý nghĩa khích lệ lớn đối với doanh nghiệp khởi nghiệp, chứng minh sự đồng hành của các cơ quan nhà nước trong khuyến khích phát triển các dự án khởi nghiệp đổi mới sáng tạo.

Bên cạnh đó, Kế hoạch hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Bà Rịa Vũng Tàu theo Quyết định số 3380/QĐ-UBND và Quyết định số 1313/QĐ-UBND đã có nhiều hoạt động như: thông tin, tuyên truyền và các hoạt động thúc đẩy phong trào khởi nghiệp đổi mới sáng tạo; nâng cao năng lực và dịch vụ cho doanh nghiệp khởi nghiệp đổi

mới sáng tạo; phát triển cơ sở vật chất - kỹ thuật phục vụ hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo; xây dựng và triển khai các chính sách hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo; xây dựng hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của các ngành, lĩnh vực trọng điểm. Từ năm 2017 đến nay, Sở KH&CN và các cơ quan liên quan đã tổ chức hơn 150 hội nghị, sự kiện, lớp đào tạo, tập huấn về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, trong đó có 03 cuộc thi khởi nghiệp đổi mới sáng tạo cấp tỉnh, 8 cuộc thi khởi nghiệp đổi mới sáng tạo cấp cơ sở, tổ chức Ngày hội Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo vùng Đông Nam Bộ năm 2019 (phối hợp với Bộ KH&CN) và Ngày hội Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh năm 2022 cùng nhiều hoạt động khác, góp phần nâng cao nhận thức về khởi nghiệp sáng tạo trong cộng đồng.

Ngoài ra, các lớp đào tạo, tập huấn, chương trình ươm tạo chuyên sâu đã cung cấp những kiến thức, kỹ năng cần thiết cho các dự án khởi nghiệp; ươm tạo thành công một số doanh nghiệp khởi nghiệp tiềm năng; đào tạo về cố vấn, đầu tư, huấn luyện khởi nghiệp, mở các lớp giảng viên nguồn về khởi nghiệp sáng tạo.

Giám đốc Sở KH&CN Phạm Quang Nhật trao Giải Nhất Cuộc thi Khởi nghiệp Đổi mới sáng tạo tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu năm 2022 cho 2 dự án: “Thiết bị xử lý dầu Diesel” và “Bảng tuần hoàn hóa học dành cho người khiếm thị”.

Theo ông, hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo nói chung và tại tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu nói riêng đang gặp phải những khó khăn gì? và cần những giải pháp nào để khắc phục?

Hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo là khái niệm khá rộng. Ở đây tôi chỉ muốn bàn dưới góc độ chính sách và chương trình của Nhà nước trong hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp. Để tạo môi trường thuận lợi cho các dự án khởi nghiệp phát triển cần có cơ chế hỗ trợ thúc đẩy, không chỉ với các dự án khởi nghiệp mà còn cả các thành phần khác trong hệ sinh thái.

Về các yếu tố khó khăn nói chung, vừa qua, không chỉ tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu, mà cả nước, thậm chí cả thế giới đều chịu nhiều ảnh hưởng từ đại dịch COVID-19. Để đồng hành cùng doanh nghiệp vượt qua khó khăn, tỉnh cố gắng đẩy mạnh công tác hỗ trợ doanh nghiệp khởi nghiệp thông qua việc hỗ trợ kinh phí (theo tinh thần của Nghị quyết 06/2020/NQ-HĐND) và tiếp theo là kế hoạch hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa khởi nghiệp sáng tạo (sắp được UBND tỉnh ban hành), triển khai hỗ trợ kết nối cố vấn, huấn luyện chuyên sâu... nhằm giúp doanh nghiệp có được “sức khỏe” tốt hơn để có thể sớm phục hồi, phát triển.

Ngoài các khó khăn chung, Bà Rịa - Vũng Tàu cũng có những khó khăn đặc thù. Trên địa bàn tỉnh không có nhiều trường đại học và doanh nghiệp lớn về công nghệ thông tin - những nhân tố quan trọng hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo phát triển. Song bù lại, tỉnh có điều kiện tự nhiên thuận lợi, chất lượng sống thuộc hàng cao nhất Việt Nam, nhiều doanh nghiệp lớn về dầu khí, năng lượng và sở hữu khu vực cảng biển quan trọng... Đây là lợi thế để thu hút nhân lực chất lượng cao.

Nhằm khắc phục khó khăn, phát huy lợi thế, bên cạnh việc thực hiện nhiều hoạt động mang tính nền tảng

như: phát triển chương trình kết nối cố vấn, phát triển mạng lưới chuyên gia, thành lập các tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo; chúng tôi cũng tìm kiếm và thử nghiệm những mô hình phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đặc trưng, dựa vào các lợi thế của tỉnh như triển khai một số chương trình đổi mới sáng tạo trong các lĩnh vực: thủy sản, nông nghiệp, kinh tế biển... Ví dụ, Cuộc thi đổi mới sáng tạo ngành Thủy sản đã được triển khai tới năm nay là năm thứ 4, thu hút nhiều startup, giải pháp, chuyên gia về với tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu.

Hiện nay, hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của tỉnh được đánh giá là đang ở giai đoạn khởi đầu, nên còn cần nhiều thời gian để phát triển, đánh giá hiệu quả của các chủ trương, biện pháp trong thực tế.

Trong thời gian tới, tỉnh sẽ tập trung vào các hoạt động nào để đẩy mạnh khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo nói chung, cũng như hệ sinh thái khởi nghiệp nói riêng, thưa ông?

Văn kiện Đại hội XIII của Đảng đã xác định, đất nước cần phát triển nhanh và bền vững dựa chủ yếu vào khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo. Theo đó, để thúc đẩy khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo của tỉnh trong thời gian tới cần đẩy mạnh triển khai các hoạt động nghiên cứu khoa học gắn với nhu cầu chiến lược, quy hoạch, kế hoạch phát triển của ngành, địa phương theo hướng phát triển 4 trụ cột kinh tế của tỉnh (công

nh nghiệp, cảng biển, du lịch và nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao); nâng cao chất lượng đời sống người dân; thúc đẩy phát triển mô hình kinh tế xanh, kinh tế tuần hoàn, ứng dụng thành tựu của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ 4; nghiên cứu phát triển mô hình ứng dụng trong chuyển đổi số, xây dựng đô thị thông minh.

Bên cạnh đó, tỉnh sẽ nỗ lực triển khai hiệu quả các chương trình, kế hoạch đã ban hành, đồng thời chú trọng thực hiện có hiệu quả Chương trình phát triển thị trường KH&CN tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu đến năm 2030; tích cực triển khai các nhiệm vụ, giải pháp thực hiện Chiến lược sở hữu trí tuệ và Chương trình phát triển tài sản trí tuệ đến năm 2030 trên địa bàn tỉnh...; đẩy mạnh hoạt động tuyên truyền, hướng dẫn và khuyến khích thành lập doanh nghiệp KH&CN, trong đó ưu tiên lấy doanh nghiệp làm trung tâm nghiên cứu phát triển, đẩy mạnh ứng dụng và chuyển giao công nghệ số.

Đối với công tác hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, đây là một hành trình dài, mỗi giai đoạn có khó khăn cũng như thuận lợi riêng, để đạt được các kết quả rõ ràng, cần có thời gian và sự kiên trì hành động. Mức độ thành công còn phụ thuộc rất nhiều vào bản thân nội tại sức mạnh của doanh nghiệp khởi nghiệp, cũng như sự quan tâm đồng hành của nhiều tổ chức, cá nhân thành phần trong hệ sinh thái khởi nghiệp

ĐL (thực hiện)